

**Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі
мен Қытай Халық Республикасының Сапаны қадағалау,
инспекция және карантин бас басқармасы арасындағы
Қазақстан Республикасынан Қытай Халық Республикасына
соя бұршағының экспорттық партияларына қойылатын
фитосанитариялық талаптар жөніндегі хаттама**

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі (бұдан әрі «Қазақстан тарапы» деп аталатын) мен Қытай Халық Республикасы Сапаны қадағалау, инспекция және карантин бас басқармасы (бұдан әрі «Қытай тарапы» деп аталатын), бірлесіп «Тараптар» деп аталатындар,

Қазақстан Республикасынан (бұдан әрі «Қазақстан» деп аталатын) Қытай Халық Республикасына (бұдан әрі «Қытай» деп аталатын) соя бұршағы экспортының қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында,

зиянды тірі организмдерді егжей-тегжейлі талдау негізінде Қытайда ауыл шаруашылығы өнімдерінің қауіпсіз өндірісін және қоршаған ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында,

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын соя бұршағына арналған фитосанитариялық талаптар бойынша достық консультациялар арқылы, төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Осы Хаттама тек фитосанитариялық талаптарды қозғайды. Соя бұршағы осы Хаттамада белгіленген талаптармен (бұдан әрі - «Талаптар») шектелмей, адамдар мен жануарлардың тұтынуы үшін қауіпсіздік, гигиена және сапа стандарттары мен талаптарына сәйкес келуі тиіс.

2-бап

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын соя бұршағы дәнді-бұршақты дақылдарға жатады (ғылыми атауы *Clycine max Merrill*) және өңдеу үшін пайдаланылады, алайда егіс үшін пайдаланылмайды.

Экспортталатын соя бұршағы Қытайдың фитосанитария жөніндегі заңнамасына және осы Хаттаманың фитосанитариялық талаптарына сәйкес келуі тиіс.

3-бап

Қазақстан тарапы осы Хаттаманың ажырамас бөлігі болып табылатын Қосымшаға сәйкес зиянды тірі организмдердің, топырақ пен өсімдік қалдықтарының Қытайға әкелінуін болдырмау үшін тәуекелді төмендету бойынша шаралар қабылдайды. Қазақстан тарапы Қытайға жөнелтілетін соя бұршағын жинаудың, егудің, сақтаудың, тасымалдау мен экспорттаудың бүкіл процесін бақылайды.

4-бап

Соя бұршағын өсіру процесінде Қазақстан тарапы аурулар мен зиянкестерді зерттеу және қадағалау жүйесін қалыптастырады, Қытайды қызықтыратын зиянды тірі организмдерді бақылау бойынша жалпы профилактикалық шаралар құрады, тиімді шаралар қабылдайды және Қытай тарапын зиянкестер мен аурулардың анықталғаны туралы уақтылы хабардар етеді және соя бұршағын өндірушілердің саясатты іске асыруын бақылауды жүзеге асырады.

Қазақстан тарапы Қытайға соя бұршағын экспорттайтын экспорттаушылар мен элеваторлардың тиісті карантин шарттарына сәйкес келуін қамтамасыз ету мақсатында оларды есепке алуды жүргізеді және Қазақстан тарапы осы экспорттаушылар мен элеваторлардың тізімін алдын ала береді.

5-бап

Қытайға экспортталатын соя бұршағы сақтауға, тасымалдауға немесе экспортқа жөнелтілер алдында топырақтан, өсімдік қалдықтарынан, арамшөптердің тұқымдарынан және басқа да бөгде қоспалардан мұқият

тазартылуы және еленуі тиіс. Қытайға экспортталатын соя бұршағы тасымалдау уақытында шашылуын болдырмау үшін қаптарда, саңылаусыз жабылған контейнерлерде үйіліп немесе осыған арналған көлік құралдарында тасымалданады.

6-бап

Қазақстан тарапы жүкті Қытай аумағына тиіп-жөнелткенге дейін соя бұршағына инспекциялық және карантиндік қарап тексеру жүргізеді және осы Хаттаманың ережелеріне сәйкес келетін, қосымшасында «Соя бұршағының осы партиясы Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі мен Қытай Халық Республикасы Сапаны қадағалау, инспекция және карантин бас басқармасы арасындағы Қазақстан Республикасынан Қытай Халық Республикасына соя бұршағының экспорттық партияларына қойылатын фитосанитариялық талаптар жөніндегі хаттама талаптарына сәйкес келеді және Қытай үшін карантиндік мәні бар карантиндік зиянды тірі организмдерден таза» деген белгісі бар, соя бұршағына арналған фитосанитариялық сертификатты береді.

Зиянды тірі организмдер не басқа сәйкессіздік анықталған жағдайда, Қазақстан тарапы фумигациялау, дезинфекциялау немесе тазарту сияқты тиімді өңдеуді қамтамасыз етеді.

Қытайдың өсімдіктер карантині жөніндегі заңнамасының фитосанитариялық талаптары орындалғанға дейін Қытайға соя бұршағын экспорттауға жол берілмейді.

Қазақстан тарапы өткізу пунктіне келген кезде оның тауарға түпнұсқалылығын тексеру мақсатында фитосанитариялық сертификаттың қолданыстағы үлгісін Қытай тарапына алдын ала ұсынады.

7-бап

Қытайдағы соя бұршағын импорттаушылар шекараны кесіп өткенге дейін тауар импортына карантиндік рұқсат алады. Қазақстаннан Қытайға экспортталатын соя бұршағы астыққа арналған Достық (Алашанькоу), Бақты (Покиту) өткізу пункттері арқылы тасымалданады.

8-бап

Қазақстаннан Қытайға экспортталатын соя бұршағының партиясы жоғарыда көрсетілген өткізу пункттеріне келген кезде Қытайдың Сапаны қадағалау, инспекция және карантин бас басқармасы өзінің филиалдары арқылы инспекция және карантин жүргізеді.

Қытайда тыйым салынған карантиндік объектілер табылған жағдайда, соя бұршағы тек тиімді карантиндік өңдеу қолданылғаннан кейін ғана Қытайға жіберіле алады. Өңдеу мүмкін болмаған жағдайда, күдік тудыратын жүк қайтарылады не жойылады және оны жою бойынша барлық шығыстарды экспорттаушы жүзеге асырады.

Бұдан да күрделі мән-жайларда Қытай тарапы ахуалды түзету үшін шаралар қабылданғанға дейін тиісті экспорттаушы кәсіпорындардан және элеваторлардан соя бұршағын не Қазақстаннан әкелінетін барлық соя бұршағын әкелуді дереу тоқтата тұрады.

Осы Хаттамаға Қосымшада көрсетілмеген карантиндік объектілердің басқа түрлері табылған жағдайда, шараларды қабылдау Қытайдың жануарлар мен өсімдіктер карантинін әкелу және әкету жөніндегі қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

9-бап

Қазақстаннан импортталатын соя бұршағы терең өңдеу үшін Қытай тарапы мақұлдаған арнаулы өңдеу зауытына дейін жеткізіледі. Импорттаушы тауарды белгіленген өңдеу зауытына дейін жеткізу үшін жауапты болады. Жүк зауытта өңделмейінше нарыққа түспеуі тиіс. Импортталатын соя бұршағын көбейтілетін материал ретінде пайдалануға қатаң түрде тыйым салынады және тасымалдау, түсіру, сақтау және өңдеу кезінде шашылудан қорғалуы тиіс.

10-бап

Соя бұршағын Қазақстаннан Қытайға экспорттау кезінде Қазақстан тарапы тірі организмдердің зиянды түрлерінің болуы және оларды

бақылау шаралары туралы ақпаратты Қытай тарапына ұсынады.

Қытайдың карантиндік инспекторлары Қазақстан тарапының көмегімен орындарда қадағалауды және Қазақстанда алдын ала инспекциялық тексеріп қарауды жүргізетін болады, бұл ретте қабылдаушы тарап орындардағы тексеру және алдын ала инспекциялық тексеріп қарау бойынша барлық шығыстарды (көліктік шығыстарды, тұру және тәуліктік шығыстарды қоса алғанда) көтереді.

11-бап

Қытай тарапы тәуекелді бағалаудың одан арғы рәсімін әзірлейді және Қытайдың фитосанитариялық талаптарына сәйкес соя бұршағының зиянкестері мен ауруларының бар болуы негізінде ретроспективтік шолу жүргізеді.

Қазақстан тарапымен келісім бойынша Қытай тарапы тірі организмдердің карантиндік зиянды түрлерінің және карантин бойынша қабылданатын тиісті шаралардың тізіміне түзетулер енгізеді.

12-бап

Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Хаттамаға осы Хаттаманың ажырамас бөлігі болып табылатын және жеке хаттамалар түрінде ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

13-бап

Осы Хаттама өз мемлекеттері қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттардан және халықаралық ұйымдардан туындайтын Тараптардың құқықтары мен міндеттерін қозғамайды.

14-бап

Осы Хаттама қол қойылған күннен бастап күшіне енеді. Осы Хаттама

2 (екі) жыл мерзімге жасалады және егер Тараптардың бірде-бірі кезекті кезеңнің аяқталуына дейін кемінде 6 (алты) ай бұрын оның қолданысын ұзартпау жайындағы өзінің ниеті туралы екінші тарапқа жазбаша хабарламаны дипломатиялық арналар бойынша жолдамаса, одан кейінгі екі жылдық кезеңдерге автоматты түрде ұзартылады.

2016 жылғы « 2 » қыркүйекте Ханчжоу қаласында әрқайсысы қазақ, қытай, орыс және ағылшын тілдерінде екі данада жасалды, бұл ретте барлық мәтіндердің күші бірдей. Мәтіндер арасында алшақтықтар болған жағдайда, Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Қазақстан Республикасы
Ауыл шаруашылығы министрлігі
үшін

Қытай Халық Республикасы
Сапаны қадағалау, инспекция
және карантині бас басқармасы
үшін

**Қосымша: Қытай Халық Республикасына жіберілмейтін
карантиндік объектілер тізімі**

1. *Acanthoscelides obtectus*.
2. *Caulophilus oryzae*.
3. *Trogoderma spp.* (non-Chinese species).
4. *Verticillium dahlia*.
5. Arabis mosaic virus (ArMV).
6. *Ditylenchus dipsaci* (Kuhn) Filipjev.
7. *Aegilops cylindrica*.
8. *Ambrosia spp.*
9. *Avena ludoviciana* Durien.
10. *Avena sterilis*.
11. *Aegilops tauschii* Coss.
12. *Bromus rigidus*.
13. *Cuscuta spp.*
14. *Centaurea repens* L.
15. *Caucalis latifolia*.
16. *Lactuca serriola*.
17. *Lolium temulentum* L.
18. *Senecio vulgaris*.
19. *Sorghum halepense* (L.) Pers. (Johnsongrass and its cross breeds).
20. *Sorghum aluum*.
21. *Xanthium spp.* (non-Chinese species).
22. *Taraxacum officinale*.